

Педагогічний процес та його роль у становленні та розвитку особистості

Виконала
Студентка 3 курсу
Спеціальності: французька мова і
література та переклад
Матяш Юлія

◎ **Педагогічний процес** – спеціально організована, динамічна взаємодія педагога і дітей, спрямована на забезпечення їх навчання, виховання, розвитку.

Сутність педагогічного процесу полягає в єдності навчання, виховання і розвитку. Саме цим обумовлюються його функції:

- навчальна (формування мотивації, досвіду навчально-пізнавальної та практичної діяльності, засвоєння основ наукових знань, ціннісних орієнтацій особистості);
- виховна (формування моральних, естетичних якостей і ставлень людини);
- розвивальна (формування і розвиток психічних процесів, властивостей і якостей особистості).

- Одиницею педагогічного процесу є педагогічне завдання — певна педагогічна ситуація, співвіднесена з метою діяльності й умовами її здійснення. Головними компонентами педагогічного процесу є його суб'єкти: педагог і вихованець.

Структуру педагогічного процесу утворюють такі компоненти:

- **ЦІЛЬОВИЙ** (окреслює мету і завдання, що її конкретизують);
- **ЗМІСТОВИЙ** (визначає сукупність ставлень, ціннісних орієнтацій, досвіду діяльності та знань);
- **ДІЯЛЬНІСНИЙ** (характеризує форми, способи, засоби виховної взаємодії, спрямованої на реалізацію мети і завдань, освоєння змісту педагогічного процесу);
- **РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ** (уособлює досягнуті результати та ступінь ефективності педагогічного процесу);
- **РЕСУРСНИЙ** (відображає соціально-економічні, морально-психологічні, гігієнічні умови перебігу педагогічного процесу).

- Виховання і навчання цілеспрямовано впливають на розвиток особистості (на відміну від стихійного впливу середовища), вони постають як свідомо, підпорядкована певній меті діяльність, результати якої мають передбачуваний характер.

Навчально-виховний процес сприяє:

- Розвитку успадкованих фізичних особливостей і природних здібностей, набуттю нових рис і якостей, що формуються впродовж життя людини.
- Розвитку умінь переборення внутрішніх суперечностей відповідно до особливостей суспільного розвитку.
- Психічному розвитку людини.

- Інтелектуальному, творчому розвитку особистості.
- Розвитку здатності до спілкування з оточуючими, завдяки чому дитина вчиться, набуває навиків розуміння інших людей, а завдяки цьому і себе.
- Розвитку потреб людини.
- Розвитку особистості, яка постійно вдосконалюється, будучи не лише об'єктом, а й суб'єктом виховного процесу.

- Педагоги та батьки мають керувати розвитком юної особистості. Цього можна досягти через організацію різноманітних взаємовідносин дітей з навколишнім середовищем та систематичне, послідовне підвищення вимог до них.

- Навчально-виховний процес впливає на психічний розвиток тільки за умови вмілого спрямування дорослими діяльності дитини. Педагогічна праця досягає успіху в формуванні особистості дитини, якщо керує її діяльністю, а не підміняє її.

- Результати виховання залежать не лише від суспільних умов, а й від вікових та індивідуальних особливостей дітей: типу нервової системи, темпераменту тощо.
- Особистість дитини виступає не тільки як об'єкт, але насамперед як суб'єкт навчально-виховного процесу. Розвиток особистості відбувається успішно, якщо учень є активним учасником цього процесу, коли враховуються його власні мотиви, цілі, прагнення, переживання, якщо вихователь спрямовує його життя до сучасних знань, високих істин і при цьому уважно стежить, як сприймає вихованець, про що він думає, що переживає, які тенденції, цілі та прагнення виникають і закріплюються в нього.

- Завдяки добре організованому процесу самовиховання учні можуть досягти значних успіхів у становленні соціальних, духовних, інтелектуальних та інших якостей власної особистості, зокрема здатності до саморегуляції, самодисципліни. Ефективне самовиховання має спиратися на повноцінні ідеали, на знання специфічних засобів і дій впливу на самого себе.